EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 01 20
COM(2021) 20 final

2021/0008 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl suderinimo su ES asmens duomenų apsaugos taisyklėmis iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Direktyva (ES) 2016/680[1] (Duomenų apsaugos teisėsaugos srityje direktyva, toliau – Teisėsaugos direktyva) įsigaliojo 2016 m. gegužės 6 d., o valstybės narės turėjo iki 2018 m. gegužės 6 d. perkelti ją į nacionalinę teisę. Ja panaikintas ir pakeistas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR[2] – naujoji duomenų apsaugos priemonė daug išsamesnė ir bendresnė. Svarbu tai, kad ji taikoma tiek vidaus, tiek tarpvalstybiniu mastu- kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais (1 straipsnio 1 dalis).

Teisėsaugos direktyvos 62 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad iki 2019 m. gegužės 6 d. Komisija turi peržiūrėti kitus ES teisės aktus, kuriais reglamentuojamas kompetentingų institucijų vykdomas asmens duomenų tvarkymas teisėsaugos tikslais, įvertinti, ar juos reikia suderinti su Teisėsaugos direktyva, ir prireikus pateikti pasiūlymus dėl dalinio jų pakeitimo, kad Teisėsaugos direktyvos taikymo srityje būtų užtikrinta nuosekli asmens duomenų apsauga.

Peržiūros rezultatus Komisija išdėstė komunikate *„Tolesnis buvusio trečiojo ramsčio acquis derinimas su duomenų apsaugos taisyklėmis“*[3] (2020 m. birželio 24 d.) – jame nurodyta dešimt teisės aktų, kuriuos reikia suderinti su Teisėsaugos direktyva, ir numatytas atitinkamas tvarkaraštis. Vienas iš šiame sąraše nurodytų teisės aktų yra Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR dėl jungtinių tyrimo grupių[4]. Komisija nurodė, kad per paskutinį 2020 m. ketvirtį ji pateiks pasiūlymą dėl tikslinių to sprendimo pakeitimų; tai yra šio pasiūlymo paskirtis.

Ši iniciatyva nėra Reglamentavimo kokybės ir rezultatų (REFIT) programos dalis.

• Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Pasiūlymu siekiama Sprendimo 2002/465/TVR duomenų apsaugos taisykles suderinti su Teisėsaugos direktyvoje nustatytais principais ir taisyklėmis, kad Sąjungoje būtų sukurta tvirta ir nuosekli duomenų apsaugos sistema.

• Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis

nėra duomenų

---

1 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

2 2008 m. lapkričio 27 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR dėl asmens duomenų, tvarkomų vykdant policijos ir teisminį bendradarbiavimą baudžiamosiose bylose, apsaugos (OL L 350, 2008 12 30, p. 60).

3 COM(2020) 262 *final*.

4 OL L 162, 2002 6 20, p. 1.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 16 straipsnio 2 dalimi.

Pradinis teisės aktas buvo grindžiamas buvusios Europos Sąjungos sutarties 34 straipsnio 2 dalies b punktu, kuris iš esmės atitinka SESV 82 straipsnio 1 dalį. Tačiau aišku, kad siūlomo pakeitimo tikslas ir pobūdis yra susiję tik su asmens duomenų apsauga.

Šiuo atžvilgiu tinkamiausias teisinis pagrindas yra SESV 16 straipsnio 2 dalis. Juo remiantis galima priimti taisykles dėl fizinių asmenų apsaugos valstybėms narėms tvarkant asmens duomenis, kai jos vykdo veiklą pagal Sąjungos teisę ir laisvo asmens duomenų judėjimo taisykles.

Pagal Protokolo Nr. 22 2a straipsnį SESV 16 straipsniu grindžiamos taisyklės, susijusios su asmens duomenų tvarkymu vykdant veiklą, kuriai taikomi SESV Trečiosios dalies IV antraštinės dalies 4 ir 5 skyriai, nebus privalomos Danijai. Airijai jos nebus privalomos pagal Protokolo Nr. 21 6a straipsnį.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Tik Sąjunga gali priimti teisėkūros procedūra priimamą aktą, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimas 2002/465/TVR.

- **Proporcingumo principas**

Šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas reikalinga siekiant Sprendimą 2002/465/TVR suderinti su Sąjungos teisės aktais dėl asmens duomenų apsaugos (visų pirma su Teisėsaugos direktyva), niekaip nekeičiant direktyvos taikymo srities. Šia direktyva, remiantis Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnio 4 dalimi, neviršijama to, kas būtina nurodytiems tikslams pasiekti.

- **Pasirinkta priemonė**

Tinkamiausia priemonė Sprendimui 2002/465/TVR iš dalies pakeisti yra direktyva.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Šis pasiūlymas parengtas atsižvelgiant į Komisijos atliktos peržiūros pagal Teisėsaugos direktyvos 62 straipsnio 6 dalį rezultatus, pateiktus Komunikate *„Tolesnis buvusio trečiojo ramsčio acquis derinimas su duomenų apsaugos taisyklėmis“*. Tame komunikate išvardyti derintini aspektai. Visų pirma jame nurodytas poreikis išaiškinti, kad bet kokiam asmens duomenų tvarkymui pagal Sprendimą 2002/465/TVR taikoma arba Teisėsaugos direktyva,

arba Reglamentas (ES) 2016/679[5] (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, toliau – BDAR), atsižvelgiant į tai, ar jis vykdomas baudžiamajame, ar ne baudžiamajame procese. Suderinus šią nuostatą turėtų būti aišku, kad pagal Sprendimą gauti duomenys kitais tikslais nei tie, kuriais jie renkami, gali būti tvarkomi tik laikantis Teisėsaugos direktyvoje (4 straipsnio 2 dalis arba 9 straipsnio 1 dalis) arba BDAR (6 straipsnio 4 dalis) nustatytų sąlygų.

Šiuo pasiūlymu siūloma iš dalies pakeisti Sprendimo 2002/465/TVR 10 straipsnį ir neviršijama to, kas būtina pirmiau nurodytiems klausimams spręsti.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

nėra duomenų

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Atlikdama peržiūrą Komisija atsižvelgė į tyrimą, atliktą įgyvendinant bandomąjį projektą „ES duomenų rinkimo priemonių ir programų peržiūra pagrindinių teisių požiūriu“[6]. Per tyrimą nustatyti Sąjungos aktai, kuriems taikoma Teisėsaugos direktyvos 62 straipsnio 6 dalis, ir įvardytos nuostatos, kurias gali reikėti suderinti duomenų apsaugos požiūriu.

- **Poveikio vertinimas**

Šis pasiūlymas paveiks tik kompetentingų institucijų atliekamą asmens duomenų tvarkymą Sprendime 2002/465/TVR numatytais atvejais. Teisėsaugos direktyvoje įtvirtintų naujų prievolių poveikis buvo įvertintas atliekant Teisėsaugos direktyvos parengiamąjį darbą. Todėl specialaus šio pasiūlymo poveikio vertinimo atlikti nereikia.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

nėra duomenų

- **Pagrindinės teisės**

Teisė į asmens duomenų apsaugą nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 8 straipsnyje ir SESV 16 straipsnyje. Be to, duomenų apsauga glaudžiai susijusi su teise į privatų ir šeimos gyvenimą, kuri ginama pagal Chartijos 7 straipsnį.

Šiuo pasiūlymu užtikrinama, kad bet kokiam asmens duomenų tvarkymui pagal Sprendimą 2002/465/TVR būtų taikomi horizontalieji ES duomenų apsaugos teisės aktų principai ir taisyklės, tokiu būdu toliau įgyvendinant Chartijos 8 straipsnį. Tais teisės aktais siekiama užtikrinti aukštą asmens duomenų apsaugos lygį ir išaiškinta, kad duomenų tvarkymui pagal Sprendimą taikytini ES duomenų apsaugos teisės aktuose nustatyti principai ir taisyklės turės teigiamą poveikį pagrindinėms teisėms į privatumą ir duomenų apsaugą.

---

[5] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1).

[6] Bandomąjį projektą užsakė Europos Parlamentas, jam vadovavo Komisija, o jį vykdė rangovas (nepriklausomų ekspertų grupė). Rangovą Komisija atrinko pagal Parlamento nustatytus kriterijus. Projekto rezultatai tėra rangovo nuomonė ir išvados, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už bet kokį juose pateiktos informacijos panaudojimą. Rezultatai paskelbti adresu http://www.fondazionebrodolini.it/en/projects/pilot-project-fundamental-rights-review-eu-data-collectioninstruments-and-programmes

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

nėra duomenų

5. KITI ELEMENTAI

- **Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

nėra duomenų

- **Aiškinamieji dokumentai (direktyvoms)**

Šio pasiūlymo atveju aiškinamųjų dokumentų dėl perkėlimo į nacionalinę teisę nereikia, nes juo siūlomas tikslinis vieno Sprendimo 2002/465/TVR straipsnio pakeitimas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

Teisėsaugos direktyva sukurta teisinė sistema, pagal kurią kompetentingos institucijos tvarko asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo, be kita ko, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos, tikslais. Jos 4 straipsnio 2 dalyje ir 9 straipsnio 1 dalyje reglamentuojamas asmens duomenų tvarkymas kitais tikslais, nei tiek, kuriais jie renkami.

Konkrečiai, Sprendimo 2002/465/TVR 10 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad, jei tenkinamos tam tikros sąlygos, kai kurie asmens duomenys gali būti tvarkomi kitais tikslais, nei tie, kuriais jie buvo pirmiau surinkti. Šioje dalyje nustatytos sąlygos yra išsamesnės nei Teisėsaugos direktyvoje, todėl ją reikia su direktyva suderinti. Šios direktyvos 1 straipsniu iš dalies pakeičiama Sprendimo 1 straipsnio 10 dalis:

– tikslai, kuriais gali būti naudojami jungtinių tyrimo grupių surinkti asmens duomenys (1 straipsnio 10 dalies b punktas), suderinami su Teisėsaugos direktyvoje įtvirtintu tikslo apribojimo principu ir

– išbraukiami 1 straipsnio 10 dalies c ir d punktai.

2 straipsnyje nustatytas šios direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę terminas.

3 straipsnyje nustatyta šios direktyvos įsigaliojimo data.

4 straipsnyje nurodyta, kad direktyva skirta valstybėms narėms.

2021/0008 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

kuria dėl suderinimo su ES asmens duomenų apsaugos taisyklėmis iš dalies keičiamas Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 16 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos (ES) 2016/680[1] 62 straipsnio 6 dalį Komisija turi peržiūrėti kitus Sąjungos teisės aktus, kuriais reglamentuojamas kompetentingų institucijų vykdomas asmens duomenų tvarkymas tos direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nustatytais tikslais, kad įvertintų, ar tuos aktus reikia suderinti su ta direktyva, ir prireikus pateiktų reikiamus pasiūlymus iš dalies juos pakeisti, kad tos direktyvos taikymo srityje būtų užtikrintas nuoseklus požiūris į asmens duomenų apsaugą. Atlikus šią peržiūrą nustatyta, kad vienas iš tokių iš dalies keistinų teisės aktų yra Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR[2];

(2) siekiant nuoseklumo ir veiksmingos asmens duomenų apsaugos, tvarkant asmens duomenis pagal Sprendimą 2002/465/TVR turėtų būti laikomasi Direktyvoje (ES) 2016/680 nustatytų taisyklių;

(3) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1, 2 straipsnius ir 4a straipsnio 1 dalį ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui, Airija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

(4) pagal prie Europos Sąjungos sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šią direktyvą ir ji nėra jai privaloma ar taikoma;

(5) todėl Pamatinis sprendimas 2002/465/TVR turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas;

---

[1] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/680 dėl fizinių asmenų apsaugos kompetentingoms institucijoms tvarkant asmens duomenis nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas arba bausmių vykdymo tikslais ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, ir kuriuo panaikinamas Tarybos pamatinis sprendimas 2008/977/TVR (OL L 119, 2016 5 4, p. 89).

[2] 2002 m. birželio 13 d. Tarybos pamatinis sprendimas 2002/465/TVR dėl jungtinių tyrimo grupių (OL L 162, 2002 6 20, p. 1).

(6) vadovaujantis Reglamento (ES) 2018/1725[3] 42 straipsniu buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir XXXX XX jis pateikė nuomonę[4],

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Pamatinis sprendimas 2002/465/TVR iš dalies keičiamas taip:

(1) 1 straipsnio 10 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) kitiems tikslams pagal Direktyvos (ES) 2016/680 4 straipsnio 2 dalį.“;

(2) 1 straipsnio 10 dalies c ir d punktai išbraukiami.

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliotų įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo [vieni metai nuo priėmimo]. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

   Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva pagal Sutartis skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu	*Tarybos vardu*
Pirmininkas	*Pirmininkas*

[3] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39).

[4]